

**UCHWAŁA Nr/XXXIII/2009
RADY MIASTA LUBLIN**

05 CZE. 2009

z dnia 18 czerwca 2009 r.

**w sprawie przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania Prezydenta
Miasta Lublin z powodu nieudzielenia absolutorium
za 2008 rok.**

Na podstawie art. 28a ust. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 5 ust. 1c i art. 24a ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985 późn. zm.), po zapoznaniu się z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, Rada Miasta Lublin uchwala, co następuje:

§ 1.

Postanawia się o przeprowadzeniu referendum gminnego w sprawie odwołania Prezydenta Miasta Lublin Pana Adama Wasilewskiego z powodu nieudzielenia absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Lublin za rok 2008.

§ 2.

Ustala się następującą treść pytania referendum: "Czy jest Pani/Pan za odwołaniem Pana Adama Wasilewskiego z funkcji Prezydenta Miasta Lublin?". Pod pytaniem umieszczone będą dwa warianty odpowiedzi: "TAK", "NIE".

§ 3.

Termin przeprowadzenia referendum, wzór i treść karty do głosowania oraz kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum określi Komisarz Wyborczy w Lublinie w postanowieniu o przeprowadzeniu referendum.

§ 4.

Przewodniczący Rady Miasta Lublin zobowiązany jest przekazać niniejszą uchwałę Komisarzowi Wyborczemu w Lublinie.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego oraz podlega bezzwłocznemu rozplakatowaniu na terenie Miasta Lublin i wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Lublin.

ADCA PRAWNY
Wojciech Wójtowicz

Stawisko sędzi
dla
5.06.2009
RADA RADY MIASTA LUBLIN
WYLYNEŁO
dnia 2009-06-05
Lp. dz. 1060 podpis

Pan
Piotr Kowalczyk
Przewodniczący Rady Miasta Lublin

OPINIA PRAWNA

określająca procedurę rozpatrzenia przez Radę Miasta Lublin
inicjatywy przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania
Prezydenta Miasta Lublin z powodu nieudzielenia absolutorium

Rada Miasta Lublin w dniu 30 kwietnia 2009 r. podjęła uchwałę, w której postanowiono o nieudzieleniu Prezydentowi Miasta Lublin absolutorium za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2008 r. (*Uchwała nr 680/XXXI/2009 Rady Miast Lublin z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Lublin za 2008 rok*)

Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) „uchwała rady gminy w sprawie nieudzielenia wójtowi absolutorium, podjęta po upływie 9 miesięcy od dnia wyboru wójta i nie później niż na 9 miesięcy przed zakończeniem kadencji, jest równoznaczna z podjęciem inicjatywy przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania wójta”.

W świetle przywołanego przepisu należy stwierdzić, że skutkiem podjęcia w/w uchwały jest powstanie – z mocy prawa – inicjatywy przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania Prezydenta Miasta Lublin. Nie jest to jednak jednoznaczne z zarządzeniem przeprowadzenia tego referendum. Natomiast uruchamia czynności zmierzające do rozpatrzenia przez Radę Miasta Lublin – powstałej w wyniku nieudzielenia absolutorium Prezydentowi – inicjatywy przeprowadzenia referendum w sprawie jego odwołania.

Powstanie tej inicjatyw z mocy prawa powoduje, iż zastępuje ona (konsumuje z mocy prawa) określone w Statucie Miasta Lublin (§ 56) uwarunkowania wymagane dla powstania skutecznej inicjatywy uchwałodawczej. Dla nadania jej biegu nie jest i nie może być wymagany dodatkowy wniosek (projekt uchwały) złożony przez grupę radnych czy przez Prezydenta Miasta Lublin. Nie można przecież doprowadzić takimi czynnościami do przejęcia inicjatywy w tej sprawie – która powstała z mocy prawa – przez grupę radnych, czy Prezydenta. Statutowo z inicjatywą uchwałodawczą łączą się dla wnioskodawcy określone uprawnienia m.in. prawo zgłaszania autopoprawek do przedłożonego projektu bądź prawo wycofania projektu uchwały (§ 47 ust. 2 i 3 Statutu Miasta Lublin). Tego typu uprawnienia przypisane konkretnym wnioskodawcom (grupie radnych albo Prezydentowi) nie mogą zaś istnieć w sytuacji inicjatywy przeprowadzenia referendum powstałej z mocy prawa.

Oczywiście zasadą jest, iż Rada jako organ kolegialny podejmuje decyzje w formie uchwały. Również przepisy art. 28a ust. 3-5 ustawy o samorządzie gminnym stanowią, że przeprowadzenie referendum wymaga podjęcia uchwały w tej sprawie.

Stąd należy przyjąć, że rozpatrzenie inicjatywy przeprowadzenia referendum będzie wymagało przygotowania stosownego projektu (wzoru) uchwały w tej sprawie, ale należy to traktować jako wymóg wyłączenia o charakterze technicznym, a nie jako element inicjatywy uchwałodawczej grupy radnych, czy Prezydenta.

Skoro Rada Miasta Lublin ma obowiązek rozpatrzenia powstałej z mocy prawa inicjatywy przeprowadzenia referendum, a prawidłowe jego wykonanie wymaga przygotowania projektu (wzoru) uchwały, to należy przyjąć, że przygotowanie tego dokumentu powinno być w gestii Przewodniczącego Rady Miasta Lublin wyłącznie właściwego do organizowania pracy Rady (vide art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym) i przy pomocy Biura Rady Miasta Lublin jako właściwej do obsługi Rady komórki organizacyjnej Urzędu Miasta Lublin (vide § 23 Statutu Miasta Lublin).

Pomimo, że projekt takiej uchwały ma charakter techniczny i nie stanowi formalnie wymaganego elementu inicjatywy w tej sprawie to wskazane byłoby doręczenie radnym tego dokumentu wraz z zawiadomieniem o zwołaniu sesji, w której w porządku obrad ujęto by rozpatrzenie przedmiotowej inicjatywy. Najpóźniej radni powinni otrzymać ten projekt z chwilą otwarcia punktu porządku obrad w sprawie podjęcia uchwały o przeprowadzeniu referendum.

Do zaproponowanego projektu (wzoru) uchwały radni mogą wносить poprawki w normalnym, statutowym trybie. Przyjęcie poprawki wymaga przegłosowania, nie może być ona przyjęta jako „autopoprawka” przez Przewodniczącego Rady Miasta z powodów wyżej omówionych.

Jak wyżej wykazano przedmiotowa inicjatywa przeprowadzenia referendum powstała z mocy prawa z momentem podjęcia uchwały o nieudzieleniu absolutorium Prezydentowi Miasta Lublin. Stąd należy przyjąć, że tak jak w każdym innym przypadku zgłoszonej w trybie statutowym inicjatywy uchwałodawczej, tak i w sytuacji inicjatywy przeprowadzenia referendum Przewodniczący Rady Miasta Lublin jest zobowiązany do zwołania sesji i do wprowadzenia do porządku obrad punktu w tej sprawie.

Zgodnie z art. 28a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym uchwała o przeprowadzeniu referendum może być podjęta na sesji zwołanej nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia podjęcia uchwały w sprawie nieudzielenia wójtowi (Prezydentowi) absolutorium. Z kolei art. 28a ust. 4 w/w ustawy stanowi, że przed podjęciem uchwały o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta (Prezydenta) rada ma obowiązek zapoznać się z opinią regionalnej izby obrachunkowej w sprawie uchwały rady o nieudzieleniu wójtowi (Prezydentowi) absolutorium oraz winna wysłuchać wyjaśnień wójta (Prezydenta).

W dniu 21.05.2009 r. Przewodniczący Rady Miasta Lublin otrzymał Uchwałę Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie opinii o uchwale Rady Miasta Lublin w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Lublin za 2008 rok. Natomiast plan pracy Rady Miasta Lublin przewiduje zwołanie sesji na dzień 18.06.2009 r..

W tych okolicznościach oraz uwzględniając wskazane uwarunkowania formalnoprawne Przewodniczący Rady Miasta Lublin powinien:

- 1) zwołując sesję Rady Miasta Lublin na dzień 18.06.2009 r. wprowadzić do porządku obrad tej sesji punkt w przedmiocie rozpatrzenia inicjatywy przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania Prezydenta Miasta Lublin;
- 2) debata w tym punkcie winna obejmować:
 - a) przedstawienie projektu uchwały o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania Prezydenta Miasta Lublin z powodu nieudzielenia absolutorium (w załączeniu do niniejszej opinii prawnej projekt uchwały w przedmiotowej sprawie)
 - b) zapoznanie Rady Miasta Lublin z Uchwałą Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 20 maja 2009 r.

w sprawie opinii o uchwale Rady Miasta Lublin w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Lublin za 2008 rok.;

- c) wysłuchanie Prezydenta Miasta Lublin;
- d) dyskusję oraz ewentualne wystąpienie Prezydenta Miasta Lublin zgłoszone w trybie statutowym (§ 42 ust. 4 Statutu);
- e) głosowanie (zgodnie z art. 28a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym uchwałą o przeprowadzeniu referendum rada podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady, w głosowaniu imiennym)

W przypadku podjęcia uchwały o przeprowadzeniu referendum Przewodniczący Rady Miasta Lublin będzie zobowiązany przekazać ją Komisarzowi Wyborczemu w Lublinie (art. 24a ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88 poz. 985 z późn. zm.). Ponadto przedmiotowa uchwała będzie musiała być ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego oraz podlegać bezzwłócnemu rozplakutowaniu lub ogłoszeniu w inny sposób zwyczajowo przyjęty (art. 10 ust. 1 w/w ustawy)

W kompetencjach Komisarza Wyborczego w Lublinie będzie leżało formalne zarządzanie referendum poprzez wydanie stosownego postanowienia zawierającego termin przeprowadzenia referendum, wzór i treść karty do głosowania oraz kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum. Postanowienie również będzie podlegało opublikowaniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 24a ust. 2 i art. 25 w/w ustawy o referendum lokalnym).

W załączeniu:

- projekt (wzór) uchwały Rady Miasta Lublin o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania Prezydenta Miasta Lublin z powodu nieudzielenia absolutorium

Lublin, dn. 05.06.2009r. **RADCA PRAWNY**
Wojciech Wójtowicz

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Lublinie

ul. Karłowicza 4, 20-027 Lublin

RIO - I - 0038/2/09

Urząd Miasta Lublin
Biuro Obsługi Mieszkańców

Data: 2009-05-21

L. 5338/05/2009

MIASTO LUBLIN
RADA MIASTA LUBLIN
WPLYW
Data: 2009-05-21
Lp. 966 podpis

Lublin, 21 maja 2009 r.

Uchwała
Składu Orzekającego

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

z 20 maja 2009 r.

w sprawie opinii o uchwale Rady Miasta Lublin w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Lublin za 2008 rok.

Po zapoznaniu się z uchwałą Nr 680/XXXI/2009 Rady Miasta z dnia 30 kwietnia 2009 roku w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Lublin za 2008 rok, działając na podstawie art. 19 ust. 2 i art. 13 pkt 8 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) – skład orzekający RIO w Lublinie w osobach:

- Alina Smagała - przewodnicząca
- Urszula Tkaczuk - członek
- Wojciech Janek - członek

postanawia:

Opiniuje się pozytywnie uchwałą Nr 680/XXXI/2009 Rady Miasta Lublin z dnia 30 kwietnia 2009 roku w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Lublin za 2008 rok.

UZASADNIENIE

Skład orzekający RIO w Lublinie, mocą ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych i zarządzenia Nr 3/05 Prezesa RIO w Lublinie z 3 stycznia 2005 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających RIO w Lublinie (po zmianach), został powołany, m. in. do wydawania opinii o uchwałach rad gmin o nieudzielenie wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) absolutorium.

Uchwała Rady Miasta Lublin, o której mowa w sentencji, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 8 maja 2009 r.

Skład orzekający dokonał oceny uchwały pod względem formalno-prawnym.

Z postanowień uchwały wynika, że Rada Miasta Lublin po rozpatrzeniu – na sesji absolutoryjnej odbytej 30 kwietnia 2009 r. – sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2008 nie udzieliła absolutorium prezydentowi miasta.

Rada Miasta podejmując uchwałę absolutoryjną zachowała – w ocenie składu orzekającego – określoną przepisami prawa procedurę postępowania. Prezydent miasta opracował sprawozdanie z wykonania budżetu za 2008 rok, które zostało pozytywnie zaopiniowane przez skład orzekający RIO w Lublinie. Również pozytywną opinię wydał skład orzekający RIO o wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin, która pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu za 2008 r. i wystąpiła z wnioskiem o udzielenie prezydentowi absolutorium z tego tytułu.

Z nadesłanego wraz z uchwałą wyciągu z protokołu z sesji absolutoryjnej wynika, że radni rozpatrując sprawozdanie z wykonania budżetu, zostali zapoznani z treścią opinii, o których mowa wyżej. Po ich wysłuchaniu oraz po przeprowadzonej dyskusji na temat wykonania budżetu za 2008 r., Rada Miasta w jawnym głosowaniu – w obecności 28 radnych na ustawowy 31 osobowy skład – stosunkiem głosów 10:17 (po korekcie wyniku głosowania) i przy 1 wstrzymującym, nie udzieliła prezydentowi miasta absolutorium.

Przewodniczący Rady Miasta interpretując wynik głosowania stwierdził, że „Wysoka Rada nie udzieliła absolutorium Prezydentowi Miasta Lublin za 2008 rok i podjęła w tej sprawie uchwałę”. Uchwała o takiej treści została podpisana i wpłynęła do organu nadzoru (RIO w Lublinie) 8 maja 2009 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 18 maja 2009 r. uznało, że uchwała ta – Nr 680/XXXI/2009 z dnia 30 kwietnia 2009 r. – nie jest sprzeczna z prawem, w rozumieniu przepisów o nadzorze nad działalnością gminną. Organ nadzoru analizując tę uchwałę wziął pod uwagę treść art. 28a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), który stanowi, że „uchwałę w sprawie absolutorium rada podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady”. Dotyczy to zarówno udzielenia jak i nieudzielenia absolutorium. Z przepisu tego (ani z żadnego innego przepisu), nie wynika aby treść podjętej uchwały musiała być zgodna z treścią wniosku komisji rewizyjnej. Warunkiem koniecznym jest natomiast obowiązek podjęcia uchwały w sprawie absolutorium bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady.

Rada Miasta Lublin liczy 31 radnych, a więc bezwzględną większość stanowi co najmniej 16 radnych. Za udzieleniem absolutorium (zgodnie z wnioskiem komisji rewizyjnej) było 10 radnych, przeciw 17 radnych. Niewątpliwie nastąpiło odrzucenie wniosku o udzielenie absolutorium. Odrzucenie to (bezwzględną większością głosów) skutkowało –

zdaniem Kolegium RIO – przyjęciem wniosku przeciwnego, tj. o nieudzieleniu absolutorium, ponieważ za takim wnioskiem opowiedziała się bezwzględna większość ustawowego składu Rady. Dlatego Kolegium RIO uznało, że przedłożona do oceny nadzorczej uchwała Nr 680/XXXI/2009 Rady Miasta Lublin z dnia 30 kwietnia 2009 r. nie jest sprzeczna z prawem. Kolegium RIO wzięło pod uwagę również dotychczasową praktykę orzeczniczą w tym zakresie.

Ponieważ Rada Miasta w postępowaniu poprzedzającym rozpoznanie wniosku absolutoryjnego nie naruszyła dyspozycji wynikającej z treści art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i – korzystając z przysługujących jej w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 4 tej ustawy oraz art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) uprawnień – nie udzieliła absolutorium, to nie sposób, w ocenie składu orzekającego, kwestionować jej merytorycznej decyzji.

Na tę ocenę nie może mieć wpływu okoliczność, że decyzja Rady Miasta jest odmienna w swej treści od opinii składu orzekającego RIO oraz wniosku Komisji Rewizyjnej Rady co do wykonania budżetu. Ustawodawca nie nadał bowiem opiniom tych organów charakteru wiążącego dla rady, nie mogą one przesądzać ani rozstrzygać sprawy absolutorium. Opinie te i wnioski służą zobiektywizowaniu oceny wykonania budżetu.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego samodzielnie dokonuje analizy sprawozdania z wykonania budżetu, a w kwestii absolutorium rada jest suwerenna (jest to wyłączna jej kompetencja).

Merytoryczna decyzja w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu, pozostaje – stosownie do art. 85 ustawy o samorządzie gminnym – poza zakresem oceny regionalnej izby obrachunkowej.

W związku z tym, że w postępowaniu poprzedzającym rozstrzygnięcie sprawy absolutorium zachowano procedurę wynikającą z postanowień ustawy o samorządzie gminnym, skład orzekający postanowił jak w sentencji uchwały.

Od uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium RIO w Lublinie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymuje:

Przewodniczący Rady Miasta Lublin

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Lublin

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
Alina Spudgala